

SKUTKI ZIMY 1962/63 W OGRODZIE ROŚLIN LECZNICZYCH I NA PLANTACJACH INSTYTUTU PRZEMYSŁU ZIELARSKIEGO

Instytut Przemysłu Zielarskiego w Poznaniu
Zakład Botaniki Stosowanej i Aklimatyzacji

Większość gatunków roślin leczniczych uprawianych w ogrodzie i na plantacjach jest aklimatyzowana lub przeniesiona ze stanu naturalnego. Warunki ekologiczne monokultur odbiegają zasadniczo od warunków siedliska w stanie naturalnym. Różnice te powodują liczne trudności w uprawach. Przeniesione rośliny w wielu przypadkach są mniej odporne na zmienione warunki klimatyczne (np. niskie temperatury) i o wiele bardziej podatne na choroby. Szczególnie ostra zima 1962/63 nie oszczędziła roślin leczniczych w ogrodzie i uprawach I. P. Z. w Plewiskach k/Poznania. Liczne gatunki ucierpiały mimo ich zabezpieczenia.

W tabelach nr 1 i 2 podano wahania średnich miesięcznych temperatur zarówno powietrza, jak i gleby na głębokości 10 cm. Dla dokładniejszego udokumentowania ostrości zimy 1962/63 podano temperatury minimalne i średnie maksymalne w poszczególnych miesiącach, a także dla porównania te same dane obliczone średnio dla 10 poprzednich lat.

Dane meteorologiczne uzyskano ze stacji I. P. Z. w Plewiskach o następującym położeniu geograficznym: 52°22' szer. geogr., 16°48' dł. geogr., 84 m n. p. m.

Tabela 1

Temperatury powietrza

Temperatura	Miesiące			
	XII/1962	I/1963	II/1963	III/1963
średnia miesiąca	-3,7	-10,4	-7,6	0,2
średnia maksymalna	-1,5	-6,6	-3,9	4,4
minimalna miesiąca	-18,0	-27,0	-28,7	-19,0
średnia poprzednich 10 lat	XII	I	II	III
średnia miesiąca	0,4	-1,7	2,3	2,3
średnia maksymalna	3,0	0,6	0,7	5,6
minimalna miesiąca	-11,4	-16,3	-16,2	-8,0

Temperatury gleby na głębokości 10 cm

Temperatura	Miesiące			
	XII/1962	I/1963	II/1963	III/1963
średnia miesiąca	-0,8	-3,9	-1,9	0,0
średnia maksymalna	2,7	-1,2	-0,9	4,5
minimalna miesiąca	-6,1	-9,3	-4,3	-3,4
średnia poprzednich 10 lat	XII	I	II	III
średnia miesiąca	1,3	0,1	-0,2	2,3
średnia maksymalna	5,3	2,6	3,1	8,7
minimalna miesiąca	-0,7	-3,1	-3,3	-0,5

Podane tabele wykazują, że minimalna temperatura od grudnia 1962 r. do marca 1963 r. wyraźnie odbiegała od przeciętnych temperatur z lat ubiegłych. — Podobne różnice widzimy w minimalnych temperaturach gleby.

Długo utrzymujące się niskie temperatury wyrządziły w ogrodzie i uprawach polowych niemalże szkody.

Całkowicie wymarzły

1. *Asphodelus luteus* L.
2. *Atropa belladonna* L.
3. *Atropa caucasica* Kreyer
4. *Bocconia cordata* Willd.
5. *Cheiranthus cheiri* L.
6. *Cytisus albus* Hacq.
7. „ *canariensis* O. Kuntze
8. „ *leucotrichus* Schur
9. „ *maderensis* Masf.
10. „ *monspessulanus* L.
11. „ *multiflorus* Sweet
12. „ *racemosus* Nichols.
13. *Ephedra andina* Poepp. et Endl.
14. „ *distachya* L.
15. „ *equisetina* (Read. et Lin.?)
16. „ *fragilis* Desf.
17. „ *strobilacea* Bge.
18. *Hypericum androsaemum* L.
19. *Lonicera periclymenum* L.
20. *Mimulus guttatus* DC.
21. *Periploca graeca* L.
22. *Phytolacca acinosa* Roxb.
23. *Scrophularia scopoli* Hoppe
24. *Vinca maior* L.

Uszkodzone:

1. *Buxus sempervirens* L.
2. *Calycanthus occidentalis* Hook. et Arn.
3. *Colutea arborescens* L.
4. *Ilex aquifolium* L.
5. *Lavandula officinalis* Chaix.
6. *Mentha piperita* L.
7. *Melissa officinalis* L.
8. *Parietaria officinalis* L.
9. *Taxus baccata* L.
10. *Yucca filamentosa* L.

Szkody w uprawach polowych w %

1. <i>Atropa belladonna</i> L.	— 100
2. <i>Digitalis lanata</i> Ehrh.	— 90
3. „ <i>purpurea</i> L.	— 95
4. <i>Erysimum Perowskianum</i> Fisch. et Mey.	— 100
5. <i>Foeniculum vulgare</i> Mill.	— 95
6. <i>Lavandula officinalis</i> Chaix.	— 95
7. <i>Melissa officinalis</i> L.	— 100
8. <i>Mentha piperita</i> L.	— 90
9. <i>Nepeta cataria</i> L.	— 100

